

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня доктора філософії КОРНІЙЧУК Роман, 1992 року народження, громадянин України,

освіта вища: закінчив у 2015 році Київський національний університет технологій та дизайну за спеціальністю «Інформаційні технології проектування»,

аспірант Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця,

виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Туризм» за спеціальністю 242 «Туризм».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 64.055.079, утворена наказом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від «25» червня 2026 року № 230, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Марини САЛУН, доктора економічних наук, професора, завідувачки кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Рецензентів –

Катерини ВОВК, доктора філософії з туризму, доцента, доцента кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця;

Надії ДЕХТЯР, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри міжнародної економіки і менеджменту, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Офіційних опонентів –

Наталії ВАЛІНКЕВИЧ, доктора економічних наук, професора, завідувачки кафедри економіки, підприємництва та туризму, Поліський національний університет;

Ірини КИРИЛЮК, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Херсонський державний аграрно-економічний університет,

на засіданні «31» серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 24 Сфера обслуговування Роману КОРНІЙЧУКУ на підставі публічного захисту дисертації «Забезпечення розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі» за спеціальністю 242 Туризм.

Дисертацію виконано у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – Олена АХМЕДОВА, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому містяться нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, присвячених узагальненню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо забезпечення розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі України в умовах глобалізації й цифрової трансформації. У дисертації досліджено теоретичні засади та еволюцію цифровізації туристичної галузі, уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження та розмежовано поняття «діджиталізація», «цифровізація» і «цифрова трансформація» у контексті туристичної галузі. Обґрунтовано, що цифрова трансформація туризму є не локальним процесом технічного оновлення, а системною зміною архітектури туристичної екосистеми, яка охоплює способи створення туристичного продукту, механізми взаємодії зі споживачем, моделі координації суб'єктів ринку, управління дестинаціями, використання даних та формування конкурентних переваг. Визначено концептуальний базис цифрової трансформації туристичної галузі, що формується під впливом змін у споживчій поведінці, платформізації економіки, розвитку хмарних сервісів, аналітики великих даних, Інтернету речей, AR/VR-рішень і штучного інтелекту. Узагальнено світовий досвід цифрової модернізації туристичної галузі та виокремлено основні бар'єри цифрової трансформації, серед яких недостатній рівень цифрових компетентностей, обмеженість фінансових і організаційних ресурсів, проблеми управління даними, сумісності систем, кібербезпеки та цифрових прав. Проведено аналіз сучасного стану розвитку туристичної галузі України в умовах глобалізації та цифровізації, визначено вплив зовнішніх шоків, безпекових обмежень, змін у структурі мобільності та зростання ролі

цифрових каналів взаємодії. Обґрунтовано доцільність розмежування цифрової присутності та цифрової зрілості суб'єктів туристичного ринку, досліджено роль платформізації, соціальних мереж, гібридних каналів комунікації та C2C-взаємодії у трансформації туристичного ринку України. Розроблено методичний підхід до оцінювання потенціалу цифровізації туристичної галузі України як багатокомпонентної системи взаємопов'язаних складових. Удосконалено методичний інструментарій оцінювання потенціалу цифровізації, що дає змогу отримати узагальнений кількісний результат, придатний для порівняння, діагностики диспропорцій і формування управлінських рішень. Сформовано систему пріоритетних напрямів розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі України, що охоплює розвиток цифрової інфраструктури та доступності цифрових сервісів, посилення інформаційно-аналітичної спроможності галузі, розвиток кадрово-компетентнісного забезпечення цифрової трансформації, поглиблення цифрової інтеграції бізнес-процесів туристичних підприємств, зміцнення ринково-комунікаційної присутності у цифровому середовищі та вдосконалення інституційно-регуляторного забезпечення цифрового переходу. Розроблено прогнозну модель внутрішнього туристичного потоку з мультіджерельними сигналами, яка поєднує історичний імпульс попиту, цифровий пошуковий інтерес, транспортну доступність, подієву насиченість, рекреаційні ресурси, цінові сигнали та безпековий фактор. Запропоновано модель Open Tourism Data Hub як механізм реалізації інфраструктурно-технологічного та інформаційно-аналітичного напрямів розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі України. Обґрунтовано використання інноваційного цифрового інструментарію для розвитку ринку туристичних послуг і персоналізації туристичного досвіду, зокрема штучного інтелекту, Big Data, соціальних мереж, VR/AR-рішень, цифрових платформ, рекомендаційних систем, чат-ботів і віртуальних турів. Розроблено базові положення щодо конфіденційності та кібербезпеки Privacy & Cybersecurity Baseline для туристичних підприємств як мінімальний набір контролів кіберзахисту даних, адаптований до можливостей малого і середнього туристичного бізнесу. Отримані результати мають істотне значення для розвитку туристичної галузі України, підвищення цифрової спроможності туристичних підприємств, удосконалення управління туристичними DESTINACIAMI, посилення конкурентоспроможності туристичного продукту та забезпечення довгострокової стійкості галузі в умовах сучасних трансформацій.

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 наукові публікації відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 із змінами:

1. Ахмедова О. О., Корнійчук Р. О. Міжнародний діловий туризм як чинник повоєнного відновлення туристичної галузі України. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць*. Одеса: ОНЕУ, 2023. № 3–4 (86–87). С. 195–204.

DOI: [https://doi.org/10.33987/vsed.3-4\(86-87\).2023.195-204](https://doi.org/10.33987/vsed.3-4(86-87).2023.195-204)

URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2023/86-87/pdf/195-204.pdf>

2. Д'яченко Ю. Ю., Корнійчук Р. О. Особливості формування інформаційної стратегії туристичного підприємства. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 378–381.

DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-65>

URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/ujae_2024_r02_a65.pdf

3. Сущенко О. А., Корнійчук Р. О. Цифрова трансформація туризму: роль штучного інтелекту у формуванні ринку та досвіду споживачів. *Інфраструктура ринку*. 2025. Вип. 86. С. 261–267.

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure86-41>

URL: https://www.market-infr.od.ua/journals/2025/86_2025/43.pdf

4. Сущенко О. А., Корнійчук Р. О. Використання штучного інтелекту для аналізу ринку туристичних послуг та створення цифрового продукту. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2025. Вип. 14 (47). С. 132–142.

DOI: <https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.14%2847%29.132-142>

URL: <https://centralukraine-econ.kntu.kr.ua/econ/article/view/246/213>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Офіційний опонент Наталія Василівна ВАЛІНКЕВИЧ, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У пп. 1.1 та 1.2 автором розкрито сутність цифровізації туристичної галузі, уточнено співвідношення понять «діджиталізація», «цифровізація» та «цифрова трансформація», а також обґрунтовано системний характер цифрових змін у туризмі. Водночас доцільно було б чіткіше показати, яким чином запропоноване теоретичне розмежування понять використовується у подальшій методиці оцінювання потенціалу цифровізації. Це дозволило б посилити зв'язок між теоретичним і методичним блоками дисертаційної роботи (с. 30–47, с. 48–64).

2. Автором узагальнено світовий досвід цифрової модернізації туристичної галузі та визначено його значення для розвитку туризму в Україні. Разом із тим, бажано було б докладніше розкрити обмеження адаптації зарубіжного досвіду до українських умов з урахуванням різного рівня інституційної спроможності громад, кадрового забезпечення органів управління туризмом, фінансових можливостей регіонів і безпекової ситуації. Така деталізація посилює прикладне значення порівняльного аналізу (с. 65–75).

3. У роботі детально проаналізовано тенденції розвитку туристичної галузі України в умовах глобалізації та цифровізації. Водночас, зважаючи на воєнні умови, доцільно було б більше уваги приділити регіональній асиметрії цифрового розвитку туризму, зокрема відмінностям між відносно безпечними регіонами, прифронтовими територіями, великими містами, малими громадами та дестинаціями, орієнтованими переважно на внутрішній туризм. Такий акцент посилює практичну значущість роботи для регіонального планування і відновлення туристичної галузі (с. 79–95).

4. У роботі сформовано стратегічні напрями розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі України, серед яких важливе місце посідає кадрово-компетентнісне забезпечення цифрової трансформації (с. 135–158). Разом із тим, доцільно було б докладніше обґрунтувати, які саме цифрові компетентності мають бути пріоритетними для різних груп учасників туристичної екосистеми, а саме працівників туристичних підприємств, представників органів місцевого самоврядування, ДМО, гідів, адміністраторів туристичних об'єктів і фахівців з управління дестинаціями. Це зробило б кадровий блок більш придатним для розроблення напрямів вдосконалення персоналу та підвищення кваліфікації кадрів туристичної галузі.

5. Автором досліджено використання інноваційного цифрового інструментарію, зокрема штучного інтелекту, Big Data, соціальних мереж, VR/AR-рішень, рекомендаційних систем, чат-ботів і віртуальних турів.

Водночас варто було б окремо розглянути етичні аспекти використання AI та Big Data у туристичній галузі, зокрема ризики алгоритмічної упередженості, надмірної персоналізації, непрозорого профілювання споживачів і залежності туристичних підприємств від сторонніх цифрових платформ (с. 159–187). Така деталізація була б доречною з огляду на зростання ролі data-driven комунікації та персоналізованих сервісів у туризмі.

Офіційний опонент Ірина Миколаївна КИРИЛЮК, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного аграрно-економічного університету, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У п. 2.3 автор розглядає потенціал цифровізації як багатокомпонентну характеристику здатності галузі до подальшої цифрової трансформації та обґрунтовує доцільність виділення інфраструктурної, технологічно-функціональної, кадрово-компетентнісної, організаційно-управлінської, ринково-комунікаційної та інституційно-регуляторної складових. Доцільно було б детальніше обґрунтувати порядок визначення вагових коефіцієнтів, чутливість підсумкового результату до зміни окремих складових, а також можливість використання цього підходу для порівняння різних регіонів України або окремих туристичних дестинацій (с. 109–131).

2. Автором в дисертаційній роботі обґрунтовано відмінність між цифровою присутністю та цифровою зрілістю суб'єктів туристичного ринку, що дозволяє уникнути спрощеного ототожнення наявності цифрових каналів із реальною цифровою трансформацією (п. 2.2, с. 96–107). Водночас доцільно було б детальніше розкрити критерії, за якими підприємство або дестинація можуть бути віднесені до певного рівня цифрової зрілості. Зокрема, потребують уточнення межі між базовою цифровою присутністю, функціональною цифровізацією та системною цифровою трансформацією, оскільки саме від цього залежить практична придатність запропонованих висновків для управлінської діагностики.

3. В роботі приділено значну увагу платформізації туристичного ринку, ролі соціальних мереж, маркетплейсів, гібридних каналів комунікації та C2C-взаємодії, зазначаючи, що C2C-модель змінює способи реалізації туристичних послуг, посилює роль мікропідприємництва, цифрової репутації, прозорості та регулювання (п.п. 2.1, 2.2). Разом із тим, доцільно було б глибше розкрити ризики такої моделі для якості туристичних послуг, захисту прав споживачів, оподаткування, безпеки гостей та відповідальності платформ. Така деталізація

посилила б прикладне значення висновків щодо інституційного врегулювання цифрового туристичного середовища (с. 95–109).

4. Автором сформовано систему стратегічних напрямів розвитку потенціалу цифровізації туристичної галузі України та обґрунтовано необхідність їх ранжування за значущістю, проблемністю й очікуваним мультиплікативним ефектом. Водночас потребує додаткового пояснення механізм практичної пріоритизації цих напрямів для різних управлінських рівнів: державного, регіонального, дестинаційного та підприємницького. Зокрема, варто було б чіткіше визначити, які напрями мають реалізовуватися насамперед на рівні державної політики, які на рівні регіонального управління туризмом, а які можуть бути безпосередньо впроваджені туристичними підприємствами (с. 135–158).

5. У дисертаційній роботі автором запропоновано базові положення Privacy & Cybersecurity Baseline, адаптовані до можливостей малого та середнього туристичного бізнесу. Потребує додаткового пояснення порядок практичної апробації цього підходу. Зокрема, доцільно було б детальніше розкрити, як саме визначаються порогові значення інтегрального коефіцієнта безпеки, яким є мінімальний прийнятний рівень кіберстійкості туристичного підприємства та як часто має здійснюватися повторне вимірювання результатів (с. 188–203).

Рецензент Катерина Михайлівна ВОВК, доктор філософії з туризму, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Автором проаналізовано тенденції розвитку туристичної галузі України в умовах глобалізації та цифровізації (с. 79–95). Доцільно було б детальніше розкрити регіональну асиметрію цифрового розвитку туризму, зокрема відмінності між великими містами, відносно безпечними регіонами, малими громадами, прифронтовими територіями та дестинаціями, орієнтованими переважно на внутрішній туризм.

2. У підрозділі 2.2 розглянуто роль платформізації, соціальних мереж, маркетплейсів, гібридних каналів комунікації та C2C-взаємодії у трансформації туристичного ринку України (с. 96–108). Разом із тим, у роботі доцільно було б ширше висвітлити питання залежності малих туристичних підприємств від великих цифрових платформ, зокрема ризики втрати прямого контакту зі

споживачем, залежності від алгоритмів просування, комісійної політики та правил платформ.

3. У другому розділі дисертації визначено бар'єри реалізації потенціалу цифровізації туристичної галузі України (с. 109–131). Водночас дискусійним залишається питання цифрової інклюзії споживачів туристичних послуг, зокрема людей старшого віку, осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб та інших груп, для яких цифрові сервіси можуть бути не лише інструментом доступу до туристичного продукту, а й додатковим бар'єром.

4. У третьому розділі роботи запропоновано модель Open Tourism Data Hub як механізм розвитку відкритих туристичних даних, прогнозування туристичного попиту, персоналізації сервісів і цифрового управління DESTINACIAMI (с. 181–187). Доцільним було б ширше розкрити організаційну модель адміністрування такого хабу.

Рецензент Надія Анатоліївна ДЕХТЯР, кандидат економічних наук, доцент, доцент міжнародної економіки і менеджменту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У підрозділі 1.1 автором уточнено співвідношення понять «діджиталізація», «цифровізація» та «цифрова трансформація» у контексті туристичної галузі. Водночас доцільно було б чіткіше показати, як саме запропоноване термінологічне розмежування використовується у подальшій методиці оцінювання потенціалу цифровізації туристичної галузі.

2. У підрозділі 2.3 запропоновано методичний підхід до оцінювання потенціалу цифровізації туристичної галузі України як багатокомпонентної системи. Водночас потребує додаткової деталізації порядок практичного застосування цього підходу для порівняння окремих туристичних DESTINACIY або регіонів України.

3. У підрозділі 3.2 розглянуто використання інноваційного цифрового інструментарію, зокрема штучного інтелекту, Big Data, соціальних мереж, VR/AR-рішень, цифрових платформ, рекомендаційних систем і чат-ботів. Водночас доцільно було б більш чітко розмежувати цифрові інструменти, які є реалістичними для впровадження малими туристичними підприємствами у короткостроковій перспективі, та інструменти, що потребують значних фінансових, кадрових і технологічних ресурсів.

4. У підрозділі 3.3 запропоновано базові положення Privacy & Cybersecurity Baseline для туристичних підприємств. Разом із тим, потребує

подальшого розкриття механізм практичного впровадження запропонованих заходів кібербезпеки для різних типів суб'єктів туристичного ринку, зокрема туристичних агентств, закладів розміщення, гідів, ДМО та цифрових платформ.

Голова спеціалізованої вченої ради Марина Миколаївна САЛУН, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, надала позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 64.055.079 присуджує Роману КОРНІЙЧУКУ ступінь доктора філософії у галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальністю 242 Туризм.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Марина САЛУН

(власне ім'я та прізвище)